

T.C.

UYUŞMAKLI MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/494

KARAR NO : 1981/345

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunan suçlara ait davaların Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mehmet Hanifi Çiftçi ve 12 arkadaşı

O L A Y : İzmir C.Savcılığı'nca;

1- 18.6.1979 günü, 8 sayfalık iddianamede; sanıklar, Mehmet Hanifi Çiftçi, Murat Çetis, Ferhat Canan, Selahattin Esringül, Halil İbrahim Küçük, Mehmet Murat Öziri, Mehmet Hizal ve Habib Taşkın'ın 10.5.1979 tarihinden önceki günlerde THKP-C adındaki kuruluş ve bu kuruluşun liderlerinden olan Mahir Çayan'ın görüşleri doğrultusunda bir araya geldikleri, Mahir Çayan'ın önerdiği yöntemle ve bu amaçla önce şehirlerde öncü gerilla savaşı verecek silahlı propoganda suretiyle temel mücadele ve kırlarda silahlı halk savaşı verilmesi ile şehirlere gelinip zaptedildikten sonra oligarşik diktatörün yıkılması amacıyla illegal bir örgüt oluşturdukları ve İzmir'i bölgelere ayırarak bu bölgelerde çeşitli görevler aldıkları, örgüte maddi olanak sağlamak için çeşitli gasp ve hırsızlık olaylarını gerçekleştirdikleri, örgütün amacı doğrultusunda çeşitli terör ve şiddet eylemlerine kalkışıp, çeşitli yerlere patlayıcı madde attıkları, bu-bi tuzaklı afişler astıkları, korsan mitingler düzenledikleri açıklanarak, sanıklardan Habib Taşkın'ın Türk Ceza Yasası'nın 141/1. diğerlerinin 146/1. ve ayrıca Mehmet Hanifi Çiftçi' ile Murat Çetis'in 493/1. ve Ferhat Canan'ın 6136 sayılı Yasa'nın 13.,

2- Sanıklar Zeki Güven ve İlyas Bağlı'nın, 18.6.1979 günlü iddianamede açıklanan THKP-C devrimci sol örgütünde görev aldıkları ve eylemlere katıldıkları 31.12.1979 günlü ek iddianamede açıklanarak, eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 146/1., 264/1.,

3- Sanık Mehmet Bilginer'in, 18.6.1979 günlü iddianamede, açıklanan THKP-C örgütünde Toros Mahallesi sorumlusunda görev aldığı ve örgüt amacı doğrultusunda eylemlerde bulunduğu 9.10.1979 günlü ek iddianamede açıklanarak, Türk Ceza Yasası'nın 146/1., 193/1., 264/1., 350/1. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13.

Maddeeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Ağır Ceza Mahkemesine kamu davası açılmıştır.

A- a) İzmir 3. Ağır Ceza Mahkemesi, 29.12.1980 gününde, esas 1979/303, karar 1980/42 sayı ile: Sanıklara atılı suçların, sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemlerinden bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

4- İzmir C.Savcılığı'nca, 11.4.1980 günlü ek iddianame ile sanık İbrahim Servet

Seçkin'in, 18.6.1979 günlü iddianamede açıklanan gizli örgütte görev aldığı ve eylemlere katıldığı açıklanarak, Türk Ceza Yasası'nın 141/1.,146/1.maddeleri uyarınca kamu davası açılmış,

A- b) İzmir 3.Ağır Ceza Mahkemesi, 6.5.1980 gününde, 1980/123-170 sayı ile: Diğer sanıklar hakkındaki dava dosyasının 1979/303 esas, 1980/42 karar sayı ile ve görevsizlik kararı ile sıkıyönetim askeri mahkemesine gönderildiği, birlikte görülüp sonuçlandırılması gerektiği görüşüyle görevsizlik kararı vermiştir.

5- İzmir C.Savcılığı'nca, 28.4.1980 günlü ek iddianamede sanık Hasan Hüseyin Demirtaş'ın 18.6.1979 günlü iddianamede açıklanan THKP-C örgütünde Çiğli Bölgesi sorumluluğunu yüklediği ve çeşitli eylemlere karıştığı açıklanarak, eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 141/1.,146/1. maddeleri uyarınca kamu davası açılmış,

A- c) İzmir 3.Ağır Ceza Mahkemesi, 13.5.1980 gününde, 1980/139-188 sayı ile: Esas dava dosyasının 1979/303 esas, 1980/42 sayılı görevsizlik kararı ile sıkıyönetim mahkemesine gönderildiğini neden göstererek görevsizlik kararı vermiştir.

B- İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, 15.10.1980 gününde, 1980/103-131 sayı ile: (Yukarıda açıklanan İzmir 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nden görevsizlik kararı ile gelen dosyaların birleştirilmesinden sonra) Sanıklara atılı suçun,sıkıyönetim ilânından önceki üç ayın dışında işlendiği ve mahkemelerindeki herhangi bir dava ile bağlantısı bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, İzmir 3.Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararları ile İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin tarafları,konusu ve nedeni aynı olan davada verdikleri kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval,İsmail Oğuz,Şeref Tolungüç, Metin Şekercioğlu,Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı 25.5.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hüseyin Çakıroğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okandıktan;toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlardan bir bölümünün amacı; cumhuriyeti, vatan ve milletin bütünlüğünü,bölünmezliğini,bağımsızlığını,milli güvenliği tehlikeye düşürmek ve temel hak ve

ESAS NO : 1981/494

Sahife -3-

KARAR NO : 1981/345

özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik olduğundan, bu suçların Milli Güvenlik Konseyi 7 numaralı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına girdiği, böylece sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıkça ortadadır.

Suçlar, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendinde belirlenen üç aylık süre dışında işlenmiş ise de, sıkıyönetim askeri mahkemelerince TTKP-C örgütüne ait birçok davalara elkonulduğu bilindiğinden, görülen bu davalarla örgütsel ve organik bağlantılı olarak genel ve ortak amaç içerisinde işlenen bu suça ait davanın da anılan maddenin (b) bendi hükmü gereği Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 15.10.1980 günlü, 1980/103 esas, 1980/131 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 25.5.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

K. Terzioğlu

Üye

Fethi Özduvalı

Üye

İsmail Oğuz

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Metin Şakercioğlu

Metin Şakercioğlu

Üye

Servet Tüzün

Üye

Orhan Zertosun

Servet Tüzün

Orhan Zertosun

11.6

R/T.